

Kapitoly z dějin filmu II.

Esej, jež tvoří společně s písemným testem podklad pro hodnocení, má studentovi poskytnout prostor k **vyjádření zájmu o konkrétní film, tvůrce či přístup k filmu**. Student si vybere jedno ze zadaných témat, které zpracuje (s použitím zadané literatury a konkrétního filmu) a esej odevzdá ve stanoveném termínu. V případě, že se žádné téma nebude shodovat s konkrétním zájmem studenta, **může navrhnout vlastní téma**. V tom případě musí předem konzultovat výběr bibliografie a filmografie.

Témata:

1) Žánr

- V rámci tohoto tématu student prokáže, že chápe význam pojmu „žánr“ a je s tímto pojmem schopen dále tvůrčím způsobem pracovat. Vybere si jeden ze zadaných filmů a příslušnou literaturu a zpracuje analýzu filmu (se soustředěním na narativní strukturu, postavy, formální postupy apod.) s použitím této literatury. Student může navrhnout vlastní film, ale svůj výběr musí předem konzultovat.
- Literatura:
  - o Rick Altman: Sémanticko-syntaktický přístup k filmovému žánru. *Illuminace* 1989, č. 1, s. 17-29.
  - o Noël Carroll: Podstata hororu. *Illuminace* 1993, č. 3. s. 53-63.
  - o Milan Doinel: Film jako žánr. *Cinemapur* 1993, č. 1, s. 24-26.
  - o Milan Matiaška: Časové transformácie subjektu v sci-fi. *Kino-Ikon* 2001, č. 2, s. 263-269.
  - o Pavel Skopal: Styl a narace v novém Hollywoodu. *Kino-Ikon* 2001, č. 2, s. 255-262.
  - o Soubor článků „Fantastično vo filme“, *Kino-Ikon* 2001, č. 1, s. 47-136.
  - o Vlastimil Zuska: Žánr jako vektorová kategorizace filmového díla. *Illuminace* 1999, č. 2, s. 5-16.
  - o *Žánr ve filmu* (Sborník příspěvků z VI. česko-slovenské filmografické konference konané v Olomouci 14. - 16.11.2002). Praha: Národní filmový archiv, 2004.
- Preferované filmy:
  - o **Muzikál:** *Zpívání v dešti* (Singin' in the Rain, Gene Kelly/Stanley Donen, 1949); *West Side Story* (Robert Wise, 1962); *Za zvuků hudby* (The Sound of Music, Robert Wise, 1965); *All That Jazz* (Bob Fosse, 1979); *Vlasy* (Hair, Miloš Forman, 1979); *Moulin Rouge!* (Baz Luhrman, 2001).
  - o **Komedie:** *Páni mají radši blondýnky* (Gentlemen Prefer Blondes, Howard Hawks, 1953); *Někdo to rád horké* (Some Like It Hot, Billy Wilder, 1959); *Jak ukrást Venuši* (How to Steal a Million, William Wyler, 1966); *Co je nového, kočička?* (What's New Pussycat, Clive Donner, 1965); *Kašlu na lásku* (Down With Love, Peyton Reed, 2003).
  - o **Western:** *V pravé poledne* (High Noon, Fred Zinnemann, 1952); *Stopaři* (The Searchers, John Ford, 1956); *Sedm statečných* (The Magnificent Seven, John Sturges, 1960); *Hodný, zlý a ošklivý* (Il buono, il brutto, il cattivo, Sergio Leone, 1966); *Divoká banda* (The Wild Bunch, Sam Peckinpah, 1969); *Butch Cassidy and the Sundance Kid* (George Roy Hill, 1969); *Nesmiřitelní* (Unforgiven, Clint Eastwood, 1992).
  - o **Horor:** *Psycho* (Alfred Hitchcock, 1960); *Vymítač ďábla* (The Exorcist, William Friedkin, 1973); *Vetřelec* (Alien, Ridley Scott, 1979).
  - o **Sci-fi:** *2001: Vesmírná odysea* (2001: A Space Odyssey, Stanley Kubrick, 1968); *Blízká setkání třetího druhu* (Close Encounters of the Third Kind, Steven

Spielberg, 1977); *Blade Runner* (Ridley Scott, 1982); *12 opic* (Twelve Monkeys, Terry Gilliam, 1995).

2) **Osobnost**

- Toto téma umožňuje věnovat se jediné autorské osobnosti. Jeden film z filmografie této osobnosti se student pokusí definovat právě v rámci díla dané osobnosti jako celku, případě v rámci širšího dobového kontextu. Přitom bude pracovat s existující literaturou v češtině (monografické publikace, časopisecké články). Literatura v cizím jazyce je vítána.
- Osobnosti:
  - o Jacques Tati, Luis Buñuel, Ingmar Bergman, Akira Kurosawa, Federico Fellini, Michelangelo Antonioni, Robert Bresson.
  - o Student si může po dohodě vybrat i jinou autorskou osobnost.

3) **Neoformalistická filmová analýza**

- Student si vybere kterýkoliv z výše zmíněných filmů (u ostatních témat) nebo navrhne film dle vlastního výběru, ke kterému přistoupí z pozice neoformalistické filmové analýzy.
- Literatura:
  - o Kristin Thompsonová: Neoformalistická filmová analýza: Jeden přístup, mnoho metod. *Illuminace* 1998, č. 1, s. 5-36.
  - o Kristin Thompsonová: Estetika diskrepance: Pravidla hry. *Illuminace* 1998, č. 3, s. 65-91.

4) **Film a jeho doba**

- V rámci tohoto tématu navrhne student film dle vlastního výběru. Bude přitom brát ohled na to, aby vybraný film dostatečně vypovídal o době svého vzniku, či byl nějakým způsobem pro tuto dobu důležitým. Může se zaměřit i na snímek rekonstruuující nějakou problematickou historickou událost či situaci.
- Např. filmy: *Všichni prezidentovi muži* (All the President's Men, Alan J. Pakula, 1976), *Dobry den, noci* (Buongiorno, notte, Marco Bellocchio, 2003), *Dobrou noc a hodně štěstí* (Good Night, and Good Luck, George Clooney, 2005).

Další doporučená literatura:

- Stephen Lowry: Film – vnímání – subjekt. Teorie filmového diváka. *Illuminace* 1993, č. 2, s. 71-82.
- Peter Michalovič: Ako písať o filme alebo o (nad)interpretácii. *Illuminace* 1998, č. 1, s. 37-49.
- Laura Mulveyová: Vizuální rozkoš a narativní film. *Illuminace* 1993, č. 3, s. 43-52.
- Erwin Panofsky: Styl a médium ve filmu. *Illuminace* 1991, č. 1, s. 19-34.
- R. L. Rutsky & Justin Wyatt: Seriózní rozkoše. Filmová rozkoš a pojetí zábavnosti. *Illuminace* 1996, č. 4, s. 61-76.
- Karl Sierck: Analýza chronotopů a dialogičnosti. Prolegomena k jinému způsobu pohyblivých obrazů. *Illuminace* 1997, č. 4, s. 115-134

Pravidla:

- struktura (první tři body – úvod, vlastní práce a závěr – nemusí být nutně odděleny, ale mohou, vzhledem k rozsahu práce, tvořit souvislý a dále do podkapitol nečleněný text):
  1. Úvod
  2. Vlastní pojednání
  3. Závěr
  4. Bibliografie (literatura)
  5. Filmografie
- hlavní názvy publikací a filmů budou v textu, poznámkách i bibliografii (resp. filmografii) uvedeny kursivou;
- stránky musí být číslovány;
- jména je nutné uvádět v plném znění a ne iniciálami (alespoň při prvním výskytu);
- veškeré doslovné citace budou uváděny s řádně zpracovaným bibliografickým údajem, stejně jako parafráze či převzaté myšlenky a závěry;
- předpokládá se využití poznámek pod čarou, minimálně pro potřeby uvádění zdrojů citací;

Příklady uvádění bibliografie (konkrétní podoba bibliografické citace se může od uvedených příkladů lišit, ale nutně musí obsahovat uvedené údaje a **musí být v celé práci jednotná**):

- Monografické publikace:
  - BARTHES, Roland (1994): *Světlá komora. Vysvětlivka k fotografii*. Bratislava: Archa.
  - LEVINSKÝ, Otto & STRÁNSKÝ, Antonín (1974): *Film a filmová technika*. Praha: SNTL / Nakladatelství technické literatury.
- Články ze sborníků a časopisů, části monografických publikací
  - BENJAMIN, Walter (1979): Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti. In: *Dílo a jeho zdroj*, s. 17-47. Praha: Odeon.
  - URGOŠÍKOVÁ, Blažena (2002): Národní filmový archiv v Praze a záchrana evropského filmového dědictví. *Cinepur*, číslo 23-24, listopad 2002, s. 12-15.
- Zdroje on-line (internet):
  - Etický kodex filmových archivů sdružených v Mezinárodní federaci filmových archivů (FIAF). Dostupné z: <http://www.nfa.cz/?faid=40903>, citováno: 11. 3. 2005.

Rozsah práce: 5-7 normostran (1 normostrana = 1800 znaků včetně mezer)

Hodnocení eseje:

- Práce bude tvořit **60%** konečného hodnocení. Zbývající část známky ovlivní písemný test (ten bude podobné náročnosti, ale menšího rozsahu než test na konci podzimního semestru).
- Bude brát zřetel na schopnost zaujmout **vlastní postoj** při maximálním využití dostupných podkladů (publikace, internet, konkrétní filmy). Závěry práce nemusí být nijak revoluční či převratné, ale měly by vycházet z **pečlivé práce** s literaturou a filmovým dílem.
- Na hodnocení nebude mít vliv literární talent pisatele. Přesto předpokládám, že myšlenky budou formulovány **jasně a jednoznačně**, že věty budou dávat **smysl** a celá práce bude **srozumitelně strukturována**. Nesrozumitelnost či nejasnost (stejně jako nadměrný počet gramatických chyb) mohou být důvodem pro vrácení eseje k přepracování.

Termíny:

- Do **26. května 2006** si student vybere jedno ze zadaných témat a tento výběr oznámí e-mailem na adresu batistov@phil.muni.cz. V případě, že bude chtít zpracovávat vlastní

alternativní téma, musí jej ve stejném termínu a na stejném e-mailu konzultovat. Návrh tématu bude přitom obsahovat název, stručný popis, filmografii a bibliografii.

- Práci student odevzdá do **30. června 2006** (konec zkouškového období) a to ve formátu DOC či RTF, e-mailem na adresu batistov@phil.muni.cz. V případě nedostatečnosti, nesrovnalostí či nedodržení některého z výše uvedených pravidel bude práce vrácena k přepracování.